

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0421U102830

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 01-06-2021

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Губа Ірина Іванівна

2. Huba Iryna I.

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: кандидат наук

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 06.01.05

Назва наукової спеціальності: Селекція і насінництво

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 05-05-2021

Спеціальність за освітою: Агрономія

Місце роботи здобувача: Національний науковий центр "Інститут землеробства Національної академії аграрних наук"

Код за ЄДРПОУ: 00496834

Місцезнаходження: вул. Машинобудівників, буд. 2-б, смт. Чабани, Києво-Святошинський р-н., Київська обл., 08162, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія аграрних наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): К 27.821.04

Повне найменування юридичної особи: Білоцерківський національний аграрний університет

Код за ЄДРПОУ: 00493712

Місцезнаходження: пл. Соборна, буд. 8/1, м. Біла Церква, Білоцерківський р-н., Київська обл., 09100, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Національний науковий центр "Інститут землеробства Національної академії аграрних наук"

Код за ЄДРПОУ: 00496834

Місцезнаходження: вул. Машинобудівників, буд. 2-б, смт. Чабани, Києво-Святошинський р-н., Київська обл., 08162, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія аграрних наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 68.35.29, 68.35.03

Тема дисертації:

1. Особливості створення багатоквіткового вихідного матеріалу в селекції жита озимого
2. Features of creation of multi-flowered source material in breeding of winter rye

Реферат:

1. У дисертаційній роботі наведено теоретичне узагальнення і нове вирішення наукового завдання, що полягає у вивченні особливостей створення багатоквіткового вихідного матеріалу жита озимого за прояву багатоквітковості, її впливу на плодоутворення та формування продуктивності жита озимого в умовах північної частини Лісостепу України. Ідентифіковано цінні джерела багатоквітковості в результаті вивчення різновидностей (*var. compositum* Lam., *var. monstrosum* Koern.) і колекційних зразків жита озимого за формою колоса та визначено ефективність використання багатоквіткових різновидностей, як батьківських компонентів для створення багатоквіткового вихідного матеріалу. Виділено вісім триквіткових колекційних зразків жита озимого, що утворювали треті озернені квітки у колосках – № 147-13, Стоір, Ірина, Велидень, Вітвіцьке, Сіверське, Інтенсивне 95, Інтенсивне 99; п'ять чотириквіткових зразків, що утворювали четверті

квітки в колосках та формували зерна з них – № 14-14, № 15-14, № 16-14, № 17-14, № 25-14; два колекційні чотириквіткові зразки – № 15-14 та № 16-14 у яких прослідковано генетичний потенціал утворення додаткових п'ятих квіток у колосках. Збільшення кількості утворених квіток у колосі гібридів F1 і F2 й зернової продуктивності жита озимого забезпечили сорт Сіверське, селекційні номери – № 15-14, № 17-14 та багатоквіткова різновидність var. compositum Lam. (№ 155-10). Доцільно проводити гібридизацію з багатоквітковими номерами жита озимого на збільшення кількості утворених квіток у колосі з подальшим добором на оптимальне зав'язування зерен в колосі, що потенційно приведе до підвищення відсотка плодоутворення жита озимого. Для розширення генетичного різноманіття багатоквіткових форм як вихідного матеріалу, створено гібриди першого і другого покоління із підвищеними показниками кількості утворених квіток у колосі: Пам'ять Худоєрка / № 17-14, Сіверське / № 17-14, № 15-14 / № 17-14, № 17-14 / № 15-14 і № 17-14 / 155-10, що характеризуються оптимальною зерновою продуктивністю. Ключові слова: жито озиме, багатоквітковий вихідний матеріал, колос, кількість квіток, сорт, колекційний зразок, гібридна комбінація, var. compositum Lam., var. monstrosum Koern., схрещування, плодоутворення, відсоток озерненості, зернова продуктивність, селекція.

2. The dissertation presents a theoretical generalization and a new solution of the scientific problem, which is to study the peculiarities of creating a multiflowered source material of winter rye for the manifestation of multi-flowered and its impact on fruit formation and productivity of winter rye in the northern ForestSteppe of Ukraine. As a result of studying the varieties of winter rye for the shape of spike were identified the valuable sources of multi-flowerness. (var. compositum Lam., var. monstrosum Koern.), collection samples of winter rye in the shape of in spike and the efficiency of using multi-flowered varieties as parent components to create a multi-flowered source material was determined. Eight collection samples of winter rye, which had third flowers with grains – № 147-13, Stoir, Iryna, Velyten, Vitvitske, Siverske, Intensyvne 95, Intensyvne 99. The five collection samples – № 14-14, № 15-14, № 16-14, № 17-14, № 25-14, which were four-flowered, because they formed the fourth additional flowers in the spikelets and formed a mass of grains from them. In addition, breeding numbers such as № 15-14 and № 16-14 had a high genetic potential for grain formation from the fifth additional flowers in spikelets. Siverske variety, breeding numbers – № 15-14, № 17-14 and multi-flowered var. compositum Lam. provided of increase the number of flowers formed in the spike and grain productivity in plants of hybrid populations of winter rye. It is advisable to make hybridization with multi-flowered numbers of winter rye to increase the number of flowers formed in the spike, followed by breeding for optimal tying of grains in the spike, which potentially leads to an increase in the percentage of winter rye seed formation. To expand the genetic diversity of multi-flowered forms as a source material, have created F1 and F2 generations with increased indicators of the number of flowers formed in the spike: Pamiat' Khudoierka / № 17-14, Siverske / № 17-14, № 17-14 / № 15-14 and № 17-14 / 155-10, characterized by optimal grain productivity. Key words: winter rye, multi-flowered source material, spike, number of flowers, variety, collection sample, hybrid combination, var. compositum Lam., var. monstrosum Koern., crossbreeding, seed formation, grain percentage, grain productivity, plant breeding

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Стариченко Василь Миколайович
2. Starychenko Vasylyk Mykolaevych

Кваліфікація: к. с.-г. н., 06.01.05

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Єгоров Дмитро Костянтинович
2. Yehorov Dmytro Kostiantynovych

Кваліфікація: д. с.-г. н., 06.01.05

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кириленко Віра Вікторівна

2. Kyrylenko Vira Viktorivna

Кваліфікація: д. с.-г. н., 06.01.05

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Карпук Леся Михайлівна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Карпук Леся Михайлівна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Реєстратор

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Т.А.